

Vergaderjaar 1991-1992

22 349

Wijziging van een aantal sociale verzekeringswetten inzake vrijwillige verzekering voor personen werkzaam in het buitenland

B

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 22 juli 1991

Bij Kabinetsmissive van 4 april 1991, no. 91.003192, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van een aantal sociale verzekeringswetten inzake vrijwillige verzekering voor personen werkzaam in het buitenland.

1. Blijkens de toelichting wordt met het voorstel van wet beoogd voor bepaalde groepen van werknemers, die niet aan de voorwaarden voor de verplichte verzekering voldoen, de mogelijkheid te openen op vrijwillige basis een met de verplichte verzekering vergelijkbare risicodekking te verkrijgen. De Raad van State heeft zich afgevraagd of de bepaling van het voorgestelde artikel 53 van de Werkloosheidswet (WW) eerste lid, onder d (artikel I, onderdeel A) - en de overeenkomstige bepalingen in artikel 64 van de Ziektewet (ZW) en artikel 81 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) - aan dat uitgangspunt voldoende uitwerking geeft, nu het kwalitatieve element van vergelijkbare risicodekking niet in de wettekst voorkomt. Het zou naar het oordeel van het college niet zo mogen zijn, dat de aanwezigheid van een ontoreikende buitenlandse regeling

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 3 oktober 1991

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 4 april 1991, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 22 juli 1991, no. W12.91.0180., bied ik U hierbij aan. Naar aanleiding van het advies merk ik het volgende op.

1. De Raad van State vraagt zich af, of de bepaling in het eerste lid, onder d, van het voorgestelde artikel 53 van de Werkloosheidswet (WW) en de overeenkomstige bepalingen in de artikelen 64 van de Ziektewet (ZW) en 81 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) voldoende uitwerking geeft aan het uitgangspunt, dat met vrijwillige verzekering een met de verplichte verzekering vergelijkbare risicodekking wordt verkregen. In dat artikellid wordt als voorwaarde voor de toelating gesteld, dat de betrokkene niet verzekerd is tegen de geldelijke gevolgen van werkloosheid (en in de ZW en WAO onderscheidenlijk tegen de geldelijke gevolgen van ziekte en langdurige arbeidsongeschiktheid) op grond van een buitenlandse wettelijke regeling. Deze voorwaarde is opgenomen, omdat ervan uit wordt gegaan, dat een persoon, die elders verzekerd is geen belang zal hebben bij een vrijwillige verzekering en dubbele verzekering moet worden

toelating tot de vrijwillige verzekering in de weg zou staan. Aan dit aspect ware in de toelichting aandacht te geven; eventueel ware de wettekst aan te passen.

voorkomen. De Raad stelt echter terecht de vraag of met deze voorwaarde een toets zou moeten plaatsvinden op de toereikendheid van de buitenlandse regeling, gelet op het uitgangspunt van de regeling van de vrijwillige verzekering, dat sprake moet zijn van een vergelijkbare risicodekking. Naar aanleiding van deze opmerking van de Raad meen ik, dat het voor de beoordeling van de vraag of iemand toegelaten moet worden tot de vrijwillige verzekering, niet wenselijk is te toetsen of er voldoende belang bestaat bij vrijwillige verzekering door het ontbreken van verzekering op grond van een buitenlandse regeling als vereiste op te nemen. Uiteindelijk is het zo, dat bij vrijwillige verzekering de verzekerde zelf bepaalt of hij persoonlijk belang heeft bij verzekering op grond van de Nederlandse sociale verzekeringswetten. Het is bij nader inzien beter deze voorwaarde ook niet te stellen voor de groep personen bedoeld onder d. Ik ga er daarbij vanuit, dat in de praktijk een situatie van dubbele verzekering niet snel zal voorkomen. De tekst van de door de Raad genoemde artikelen is aangepast door deze voorwaarde te schrappen. Voorzover noodzakelijk is in verband hiermee de toelichting gewijzigd.

2. In de toelichting ware gezien de lokatie van de werkzaamheden die niet steeds een eenvoudige communicatie met Nederland garandeert voor de goede orde te wijzen op de samenhang tussen de nieuwe voorgestelde bepalingen in de artikelen 66 ZW en 83 WAO (Artikel II, onderdeel B, respectievelijk artikel III, onderdeel B) en de in die artikelen in het tweede en derde lid voorkomende bepalingen.

2. De Raad van State wijst op de samenhang tussen de voorgestelde bepalingen over de aanmeldingstermijn in de artikelen 66 van de ZW en 83 van de WAO en de al in de genoemde artikelen opgenomen tweede en derde leden. Het tweede lid bevat een nadere bepaling voor wanneer de in het eerste lid van die artikelen bedoelde termijn voor bepaalde groepen geacht wordt te zijn ingetreden. Het betreft hier toelating tot de vrijwillige verzekering ZW en WAO van gedeeltelijk arbeidsongeschikten. Deze nadere bepaling is noodzakelijk vanwege de mogelijkheid van een groot verschil tussen de datum van beslissing en de datum van kennisgeving daarvan. Het betreft hier echter geen probleem met de communicatie vanwege de lokatie waar de werkzaamheden worden verricht, zoals de Raad bedoelt. De hardheidsclausule in het derde lid krijgt wel grotere betekenis, omdat in de voorgestelde bepalingen een aanmeldingstermijn van vier weken is opgenomen voor mensen die ondermeer ontwikkelingswerk verrichten. Een wettelijke bepaling met de aanmeldingstermijn voor

deze groep ontbrak tot nu toe in de ZW en de WAO. De opmerking van de Raad wordt zo begrepen, dat in de artikelsgewijze toelichting bij artikel II, onderdeel B, (artikel 66 van de ZW), naast de opmerking dienaangaande in het algemene deel van de toelichting, wordt verwezen naar de betekenis van de hardheidsclausule in het derde lid, wanneer de communicatie met Nederland moeilijk is.

3. De toelichting op artikel II, onderdeel D, vermeldt dat artikel 67a ZW als wettelijke basis dient voor nadere door de Sociale verzekeringsraad (SVr) te stellen regels. Toe te voegen ware dat de bevoegdheid om nadere regels te geven stoelt op artikel 71.

4. Volledigheidshalve ware in de toelichting te vermelden dat de in het voorgestelde artikel 59 WW (artikel I, onderdeel G) aan de SVr verleende bevoegdheid tot het stellen van nadere regels aan ministeriële goedkeuring onderhevig is op grond van artikel 116, eerste lid, WW.

5. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

3. De voorgestelde toevoeging is in de toelichting opgenomen.

4. In de toelichting wordt, zoals door de Raad van State is voorgesteld, verwezen naar de regeling van de ministeriële goedkeuring in artikel 116, eerste lid, WW.

5. De redactionele kanttekeningen, die zijn opgenomen in de bij het advies opgenomen bijlage, zijn verwerkt.

6. Ik maak van de gelegenheid gebruik de memorie van toelichting op de volgende punten te verduidelijken:

– In de toelichting op artikel I, onderdeel A, (artikel 53, eerste lid, onder a) wordt gewezen op de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, op grond waarvan onder een in Nederland wonende of gevestigde werkgever mede verstaan wordt een in het buitenland gevestigde «papieren dochter van een Nederlandse maatschappij».

– In uitzonderlijke gevallen kan een ontwikkelingswerker voor aanvang van zijn werkzaamheden reeds in het buitenland verblijven. In dat geval wordt met de dag van vertrek naar het buitenland de dag van vertrek naar de plek, waar de werkzaamheden worden verricht, bedoeld. Deze uitleg heb ik in de toelichting op artikel I, onderdeel B (artikel 54 WW) opgenomen.

– De toelichting op het artikel, dat de beëindiging regelt (artikel I, onderdeel D, bij voorbeeld) is aangepast.

– In de toelichting op artikel I, onderdeel F (artikel 58 WW) wordt de verwijzing naar artikel 9a Coördinatiewet Sociale Verzekering verklaard.

7. Voorts heb ik in het wetsvoorstel artikel 68, eerste lid, ZW aangepast om te voorkomen, dat de bepalingen over de dagloonbepaling ook van toepassing zijn voor de zogenaamde «vrijwillig» vrijwillige verzekering, die alleen de ZW kent en is geregeld in artikel 68, derde lid van die wet. De bedrijfsverenigingen zijn niet verplicht personen tot deze vorm van vrijwillige verzekering toe te laten. Het uitgangspunt, dat sprake moet zijn van een met de verplichte verzekering vergelijkbare risicodekking speelt bij deze vorm minder.

8. Tenslotte bleek het noodzakelijk voor de enkele personen, die reeds vrijwillig verzekerd zijn en door dit voorstel niet meer toegelaten zouden kunnen worden tot de vrijwillige verzekering, in de overgangsbepalingen te bepalen, dat zij verzekerd blijven. Door de werking van de beëindigingsbepaling zou de bedrijfsvereniging anders bij inwerkingtreding van deze wet de vrijwillige verzekering moeten beëindigen.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
G. H. Veringa

Ik veroorloof mij U in overweging te geven het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no.W12.91.0180 van de Raad van State van 22 juli 1991.

– Bij de verwijzing naar kamerstukken (bladzijde 3, memorie van toelichting) ware punt 109 van de Aanwijzingen voor de wetgevings-techniek in acht te nemen.

– Op bladzijde 22 van de toelichting in de eerste alinea ware in de eerste zin (tweede regel) «...», waarin de artikelen ...» te vervangen door: *waarin de overige artikelen*. Tevens ware die zin aan te vullen met: op grond van een vrijwillige verzekering.